

OBECNÍ ZPRAVODAJ STŘEŇ

4/2020

Vychází jednou za dva měsíce.

Datum vydání: 21. 8. 2020

PŘÍRODA NÁS POŘÁD UČÍ

Příroda nám krásně ukazuje, jak jsou naše teorie a snažení mnohdy marné. Většina čekala sucho, dostavilo se mokro a s koronavirem jsme taky nějak nepočítali. Takže zpátky do reality a dolů z hvězdných výšin. Naštěstí je člověk tvor velmi přizpůsobivý a zase si poradí. Pokud jsme schopni si i vzájemně pomoci, není to s námi tak špatné, jak se někdy říká.

V červnu tohoto roku proběhly ničivé povodně ve vesnicích v povodí Oskavy. Naše pomoc ve formě finanční sbírky směřovala do obcí Šumvald a Břevenec. Občané Střeň přispěli do sbírky částkou 83 460,- Kč. Je vidět, že Střeňáci nezapomínají na to, kdo jim v roce 1997 přispěchal mezi prvními na pomoc. Díky tedy všem, kteří přispěli. Následovala pomoc Jednotky sboru dobrovolných hasičů Střeň v obci Břevenec. Naši hasiči pomáhali s čištěním dešťové kanalizace, potoka a s nánosy naplaveného bahna. Poděkování míří ke všem, kteří na místě pomáhali.

Aktuálně se množí oznámení o přemnožených vosách hnízdících většinou ve střešních prostorách domů. Pokud budete mít problém s přemnoženým bodavým hmyzem, kontaktujte velitele naší zásahové jednotky pana Romana Uvízla (tel. 722 637 058) a požádejte ho o pomoc. Uvedený zásah financuje obec (jako zřizovatel JSDH Střeň).

V červnu tohoto roku jsme v souvislosti s uzavírkou Litovle instalovali nový ukazatel rychlosti u fotbalového hřiště. I když došlo vzhledem k objíždce ke zvýšení intenzity dopravy v obci, instalace ukazatele rychlosti pomohla ke zpomalení většiny řidičů. Na uvedené opatření navazuje průběžné měření rychlosti ze strany Obecní policie Štěpánov.

Z dotačních informací je nejzásadnější zpráva o schválení žádosti na realizaci workoutového hřiště a lanové dráhy. Prvky pro hřiště jsou aktuálně ve výrobě a instalace proběhne do konce října. V rámci stejné žádosti podané na Ministerstvo pro místní rozvoj budeme rekonstruovat asfaltové hřiště za kulturním domem. Součástí projektu je i úprava přilehlých zpevněných ploch. Aktuálně běží výběrové řízení a realizace je naplánována do konce března příštího roku. Pokud vše proběhne bez komplikací, můžeme se těšit příští rok na akce pořádané v novém pěkném prostředí.

VÁŽENÍ SPOLUOBČANÉ

Aktuální úvodník si dovoluji věnovat tématu komárů. Na webu obce najdete novou sekci: www.stren.cz/komari.

Po deseti letech nás bohužel opět postihla výrazná komáří kalamita. Na jaře roku 2010 naměřili pracovníci hygieny ve středu naší obce 99 útoků komárů za minutu a letos v létě to bylo 30. Výrazné snížení množství osobně přičítám aplikací přípravku Vectobac (hubí larvy komárů). V tomto roce ošetřili pracovníci obce společně s našimi hasiči desítky hektarů komářích líhnišť. Vzhledem k rozsahu rozlivů (povodňový stav) však není možné zasáhnout všude a navíc za velmi krátkou dobu, zvláště pak v létě, kdy se vyvíjí larvy velmi rychle.

Řešením nejsou ani nákladné aplikace přípravku AquaPy (hubí dospělé komáry - plynování v podvečer). I kdyby byla aplikace úspěšná, tak pomůže jen na velmi krátkou dobu a komáry přičene z lesa do vesnice nejbližší vítr.

Jak tedy dál? V případě menších rozlivů jsme schopni díky pozemním aplikacím Vectobacu držet situaci v mezích - do 10 útoků komárů za minutu (hranice komáří kalamity). To už jsme si několikrát úspěšně ověřili. Ovšem v případě tak rozsáhlých letních rozlivů musí přijít řešení v podobě leteckých zásahů. Dvakrát jsme společně se spolupracujícími obcemi vyzvali Olomoucký kraj k pomoci a spolupráci. Zatím je v jednání finanční pomoc (za což velmi děkujeme), avšak s jednáním ohledně leteckých aplikací musíme prý počkat na nové vedení kraje. Jen doufám, že to nedopadne jako vždy v minulosti. Jak komáří kalamita opadla, nikdo už nic řešit nechtěl.

I tak jsem v tomto směru optimistou a doufám, že potrvá zájem i ostatních krajů ČR řešit tento problém a v rámci spolupráce se účinné řešení najde.

- Jiří Nevima, starosta -

V nejbližších dnech nás čeká v obci spousta velmi zajímavých akcí. Přehled všech najdete v Google kalendáři obce: www.stren.cz/kalendar. Na přelomu srpna a září proběhnou ještě letní kina, takže sledujte vývěsky a kalendář. Touto cestou děkuji všem organizátorům letních kin a také divákům, kteří zůstali věrní i přes nepříjemnou komáří kalamitu. Ale nebojte se, před kinem je okolí vždy důkladně ošetřeno tekutou moskytiérou Predator 3D.

V sobotu 5. září organizuje obec dopolední zastaveníčko na vinici. Tentokrát budeme s návštěvníky akce hrozny nejen stříhat, ale také dál zpracovávat na materiál pro první obecní střeňský burčák. Až bude hotový, dostanete informaci přes hlášení nebo webové stránky obce a budete si moci burčák koupit. Na uvedenou akci volně naváže v sobotu 19. září tradiční a velmi oblíbené Střeňské vinobraní. K tématu vína a vinařství se v tomto roce ještě jednou vrátíme a to 10. října, kdy si pro vás hasiči připravili ještě jednu speciální akci - Pochod za burčákem kolem Střene.

Na září jsou přesunuty ještě některé odložené akce z jara. V sobotu 12. září od 10:00 proběhne v zasedací místnosti Obecního úřadu Střeň vítání občánků. V sobotu 26. září se uskuteční od 9:00 tradiční akce Uklidme Střeň a okolí. Sraz je na parkovišti před obecním úřadem. Nezapomeňte prosím na pevnou obuv (pytle a rukavice jsou zajištěny). Po úklidu vás čeká za kulturním domem opékání špekáčků, něco sladkého a opět malá tombola.

U příležitosti 30. výročí vyhlášení Chráněné krajinné oblasti Litovelské Pomoraví připravujeme společně s uvedenou orga-

nizací na 14. listopadu výsadbu stromů a keřů. Akce je určena pro veřejnost a podél toku od Božích muk se tak můžeme do budoucna společně těšit na krásný remízek. Tímto bych vás chtěl na setkání pozvat a poděkovat pracovníkům CHKO LP za dlouhodobě výbornou spolupráci.

Naším fotbalistům vstupujícím do nové sezóny pak přeji radost ze hry, štěstí, zápasy bez zranění a také hřiště bez komárů a se spoustou fanoušků. I když už jsem někde slyšel, že komáři jsou naším dvanáctým hráčem. Ale kvůli fanouškům opět raději ošetřime okolní prostor Predatorem 3D.

Obdobně přeji SDH povedené závody s družstvy mladších a nově i starších hasičů. Díky za soustavnou a kvalitní práci s mládeží.

Za poslední roky se to ve Střeni různými akcemi jenom hemží a společenský život doslova kvete. Je to dáno i tím, že spolky dobře fungují a dokáží mezi sebou spolupracovat. Tímto bych jim chtěl do další činnosti popřát mnoho sil a pochlvařit je za jejich výbornou práci.

Závěrem bych chtěl poděkovat také všem občanům, kteří se starají o to, aby byla dědina upravená a pěkná. Sečení obecních pozemků před domem je velkou pomocí obci a když k tomu přidáme i květiny, srdce zaplesá. Už jsem letos zaznamenal několik pochvalných slov o tom, jak to máme ve Střeni krásně upravené. A to vše nejen díky obecním pracovníkům, ale také díky vám občanům. Přeji vám hezký zbytek léta a těším se na setkání na střeňských akcích.

- Jiří Nevima, starosta -

INFORMACE Z OBCE

Obecní knihovna

Obecní knihovna bude po skončení letních prázdnin znovu otevřena od pondělí 7. září. Hodiny pro veřejnost zůstávají beze změny od 15:00 do 17:00 hodin.

Poplatky

Poplatek za **komunální odpad** (popelnice) na rok 2020 byl dle OZV č. 1/2020 obce Střeň o poplatku za komunální odpad splatný do 31. 3. 2020. Platbu lze provést v hotovosti v úřední dny na pokladně Obecního úřadu nebo na účet vedený u České spořitelny č. ú. 1801698319/0800, variabilní symbol 1340 a číslo popisné.

Poplatek za **stočné za II. pololetí roku 2020 a poplatek za psy** je splatný do 30. 9. 2020. Platbu lze provést rovněž v hotovosti na pokladně Obecního úřadu nebo na účet vedený u České spořitelny č. ú. 1801698319/0800 variabilní symbol číslo popisné.

Volby 2020

Prezident republiky vyhlásil volby do zastupitelstev krajů a jedné třetiny Senátu Parlamentu České republiky na dny 2. a 3. října 2020 a případně 2. kolo voleb do Senátu na 9. a 10. října 2020. Hlasování ve volbách se uskuteční v zasedací místnosti Obecního úřadu Střeň č. p. 19:

- v pátek 2. a případně 9. října 2020 v době od 14:00 hod. do 22:00 hod.
- v sobotu 3. a případně 10. října 2020 v době od 8:00 hod. do 14:00 hod.

Sběr nebezpečného odpadu

Sběr nebezpečného odpadu bude v naší obci proveden v pátek 9. října 2020 od 16.00 do 17.00 hod. opět před Obecním úřadem.

Součástí není sběr objemného odpadu.

Druhy odebíraných odpadů:

autobaterie, zářivky, výbojky, štětce a nádoby se zbytky barev, ředidla, mořidla, monočlánky všech druhů, akumulátory, zbytky chemikálií, postřiky proti škůdcům, kyseliny, louhy, staré motorové oleje, olejové filtry, staré léky a léčiva, spreje, elektrospotřebiče např. televizory, lednice, mrazáky, rádia, mikrovlnky, žehličky a další. Za kulturním domem bude přistaven také kontejner na stavební suť, kde je množství odevzdaného materiálu omezeno na dva běžné naložené dvoukoláky pro domácnost. Veškeré uvedené služby jsou pro občany Střene hrazeny z poplatků za odpady a na místě se neprovádí žádná úhrada.

Sbírka použitého textilu

V obci Střeň proběhne i letos stejně jako v minulých letech, sbírka použitého textilu. Ve dnech 17. a 24. října 2020 (vždy sobota) od 9:00 do 10:00 u vstupu do kulturního domu budou sbírku řídit členové sociálního výboru. Doporučujeme věci předem zabalit do igelitových pytlů či krabic tak, aby se nepoškodily transportem. Jaké věci je možné darovat: letní a zimní oblečení (dámské, pánské, dětské); lůžkoviny, prostěradla, ručníky, utěrky, záclony, látky; peří, péřové a vatované přikrývky, polštáře a deky; obuv (veškerou nepoškozenou, páry svázané nebo spojené gumičkou, aby se boty neztratily); hračky (plastové, plyšové, jakékoliv).

V průběhu celého roku je také možné předat použité oblečení a obuv přímo na střediscích Charity ve Šternberku, Litovli nebo Uničově. Bližší informace na www.sternberk.charita.cz. Předem děkujeme všem dárcům.

- Obecní úřad -

DOPOLEDNÍ ZASTAVENÍČKO NA OBECNÍ VINICI

V sobotu 5. září mezi 9. a 11. hodinou dopolední si udělejte čas na krátké zastaveníčko na obecní vinici, kde pomalu dozrává úroda odrůdy Solaris.

Víno společně sklídíme a připravíme šťávu na první střeňský obecní burčák.

Přijďte na kus řeči o víně, vinařství a naší krásné hanácké vesnici.

Připraveno bude i malé občerstvení.

Tož dojděte, trochu splknem před tym obědem.

- Obecní úřad -

PÍŠÍ O NÁS SENIOŘI Z HRADCE KRÁLOVÉ

Uprostřed prázdnin 2020 se uskutečnilo dvoudenní setkání seniorů z Hradce Králové a Olomoucka. Přijeli k nám členové klubů Olomouc Lazce s vedoucí Evou Sommerovou a Slunečnice s vedoucí Zdenou Křížkovou. Dále seniorky ze Střeň (obec mezi Olomoucí a Litovlí) pod vedením Jiřiny Sedláčkové. Mezi hosty byli i Jirka Hambálek s Boženou Nohavičkovou, kteří s námi strávili v červnu týden na Lesní Boudě. Moravská výprava čítající celkem 24 členů nám přivezla tvarůžky, smích a dobrou náladu. My jsme pro své hosty připravili s podporou města (dotace na podporu cestovního ruchu) i kraje levné ubytování a pestrý program.

Ten obsahoval 29. července návštěvu Muzea Petrof, digitálního planetária a plavbu loděmi po Labi. Po celou dobu se hostům věnovala Alena Trojanová, filmovou dokumentaci zajistil pan Patka. Večeři v Klubu Mánesova připravily Hana Žatečková s Renatou Krausovou. Během jídla se promítaly krátké filmy ze života hradeckých seniorů, včetně naší účasti na tanečním festivalu ve Velkém Týnci u Olomouce v roce 2019. Následovalo posezení s našimi členy, zejména s těmi, kdo se již s olomouckými seniory dříve setkali. Bohužel, kapacita našeho klubu neumožnila účast všech, kdo měli o toto setkání zájem. Manželé Bisovi se nám postarali o hudbu

i zpěv a zazněly také písničky a vyprávění v bodré hanáčtině Jiřího Hambálka, Jiřiny Sedláčkové a Boženy Nohavičkové.

Následující den odjeli naši hosté pod vedením Aleny Nekořové (předsedkyně KMS Kukleny a členka našeho spolku) do Chlumce n. Cidlinou, kde si prohlédli zámek Karlova Koruna. O filmovou dokumentaci se postaral tentokrát pan Černý. Odpoledne se hosté společně s našimi členy z Harmonie I a dalšími vypravili turistickým vláčkem do hradeckých lesů. Zde je kromě komentované prohlídky zajímavých míst v podání A. Bůžkové z Městských lesů HK čekala i ukázka sokolnictví pana Nejmana a chutná grilovaná klobása u Mazurovy chalupy. Doprovodné vozidlo s kameramanem v lese řídila Pavla Janků a program u Mazurovy chalupy skvěle koordinovala Hana Žatečková. (Chyběla nám Růžena Ryglová, předsedkyně naší Krajské Rady seniorů, která byla v lázních.)

Během obou dnů bylo navázáno mnoho přátelských kontaktů, takže loučení proběhlo s přáním dalších společných akcí.

- Senioři Hradce Králové, z. s. a Jiřina Sedláčková -

CHKO LITOVELSKÉ POMORAVÍ SLAVÍ KULATINY

Litovelské Pomoraví se sice svojí rozlohou (96 km²) řadí mezi menší chráněné krajinné oblasti, avšak zachovalostí lužní krajiny a přírodními hodnotami přesahuje svým významem hranice našeho státu. Střeň leží v samém středu největšího komplexu lužních lesů v CHKO LP a je jeho pomyslným živým srdcem. Přesně 15. listopadu letošního roku Litovelské Pomoraví oslaví krásné třicetiny a naše obec se tímto přidává se svojí velkou gratulací. Díky této příležitosti jsme položili několik otázek botanikovi panu Mgr. Janu Vrbickému – vedoucímu Správy CHKO LP, který nám ochotně odpověděl.

Jak vnímáte z pohledu ochrany přírody období uplynulých třiceti let ve vztahu k lokalitě Litovelského Pomoraví? Co se během této doby povedlo a co naopak ne?

Hodnota krajiny Litovelského Pomoraví je nepochybná a během těch uplynulých 30 let se správnost její ochrany formou velkoplošného chráněného území neustále potvrzuje.

ochrany území nemusí být vždy běžnému pozorovateli zřejmé. Tak například lesnické hospodaření Správa CHKO ovlivňuje v zájmu zachování druhové pestrosti dřevin a současně i různorodé věkové struktury s rovnoměrným zastoupením starých stromů. Cílem je zajištění rozmanitosti životních podmínek pro četné lesní druhy rostlin a živočichů včetně například v dutinách hnízdících ptáků. V lesích na území CHKO se nadále hospodaří a díky několika jevům to v posledních letech místy vypadá, že i mnohem intenzivněji než dříve. Prvním z nich je odumírání jasanů v důsledku napadení houbou *Chalara fraxinea*, druhým usychání smrkových porostů v důsledku sucha a silnému napadení kůrovci.

Během uplynulých 30 let se na mnohé plochy dříve rozoraných luk v nivě Moravy opět vrátily travní porosty. Probíhá na nich postupné samovolné nebo i cíleně prováděné obohacování druhového spektra, což je dlouhodobý proces, ale z některých jsou již dnes poměrně pěkné květnaté louky.

Nivní část území byla v roce 1993 zařazena do seznamu mokřadů mezinárodního významu. Ovšem od roku 1997 je na něm vedena mezi mokřady výrazně ohrožené lidskou činností, a to čerpáním podzemních vod. Později v době vstupu České republiky do Evropské unie se území stalo rovněž také součástí soustavy chráněných území evropského významu Natura 2000 a je tedy dnes jak tzv. evropsky významnou lokalitou, tak i tzv. ptačí oblastí.

Od vzniku CHKO se její správa snaží co možná nejlépe využít své pravomoci a nástroje k zachování a zlepšení stavu území z hlediska zájmů ochrany přírody. Některé pozitivní důsledky

Do územního plánování obcí a následných změn ve využití území se silněji promítají zájmy ochrany přírody a krajiny než v územích mimo CHKO. I s pomocí argumentů ochrany přírody jsou odvraceny kontroverzní záměry, jakými byl např. záměr na vybudování závodu na zpracování brambor u Litovle s vysokou náročností na spotřebu vody.

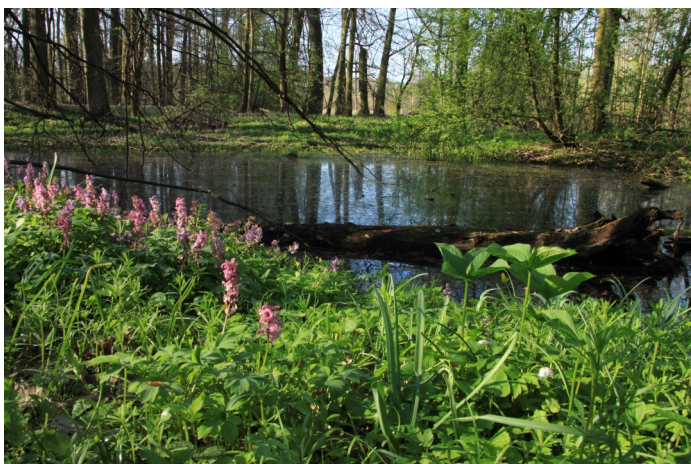
Správa CHKO také upíná svoji pozornost k obnově přirozených říčních procesů v tocích. V nedávné době byla provedena renaturace úseku řeky Moravy u Štěpánova, kde z břehů řek byly odebrány kamenné záhozy bránící v bočním posunu břehů. Tato ochrana břehů měla za následek postupné zahlubování dna řeky s důsledky pro celé okolí, kde došlo ke snižování

ní hladiny podzemní vody. Byli bychom rádi za realizaci obdobných opatření i na dalších podobných úsecích řeky Moravy.

Projektem s cílem obnovy dřívějšího přirozenějšího stavu říčních systémů byla i revitalizace Zámecké Moravy. Tedy jednoho z dříve trvale průtočných říčních ramen v oblasti nad Litovlí. Zřejmě jedním z hlavních důvodů, proč se cíl nepodařilo naplnit, je právě rovněž zahlobnutí dna v úseku u Nových Zámků, kde je řeka také opevněna kamennými záhozy.

Jaké je největší přírodní bohatství CHKO LP? Co je na něm nejceněnější?

Litovelské Pomoraví má vysokou hodnotu jako celek. Jako krajina, jejíž podobu a harmonický ráz zásadně ovlivňuje přirozeně meandrující řeka Morava obklopená zachovalými lužními lesy a nivními loukami. Takto zachovalý typ nížinné krajiny je nejenom u nás velmi vzácný.

Prosím prozradte nám, který živočich a která rostlina je v CHKO LP nejvzácnější.

To bychom se museli domluvit, jaký způsob vzácnosti nás zajímá. Jestli má smysl zmiňovat druhy, které tu nemají nejvhodnější podmínky, a proto se tu objevují jenom vzácně. Nebo jde spíše o druhy, kterým se tu daří dobře a jinde takové štěstí nemají. Či ještě něco jiného.

Do té druhé skupiny jistě patří často zmiňovaní korýši žijící v jarních lesních tůňkách. Jde o listonožku jarního a žabronožku sněžní. Jejich existence je závislá na vyšších stavech vody v jarním období, kdy se tůně dočasně naplní vodou. To se děje nejlépe při jarním tání sněhu a následných rozlivech. V poslední době však sněhu moc nebývá, zimy jsou mírné a značná část tůní proto zůstává suchá. Budoucnost těchto žijících fosilií v Litovelském Pomoraví je tak tedy poněkud nejistá. Do stejné skupiny ale patří dlouhá řada živočichů z různých skupin od hmyzu (brouci, motýli, vážky, ...) přes ryby, obojživelníky a plazy, až po ptáky a savce. Je dobře, že se tu mnohým těmto druhům daří, protože v okolní pozmeněné krajině už podmínky pro život dávno nemají. Patří mezi ně např.: jasoň dymnívkový, pestrobarvec petrkličový, ouklejka pruhovaná, kuňka obecná, čáp černý, včelojed lesní, ledňáček říční, plíšik lískový, netopýr černý a další.

Mezi rostlinami je v Pomoraví mnoho druhů, které jsou tu opravu hodně vzácné. Přestože v porovnání s okolní krajinou nebo obdobnými krajinami u jiných řek jsou tu podmínky poměrně zachovalé, k mnohým změnám, jejichž důsledky zůstávají, došlo už před vznikem CHKO. Těmi změnami jsou například odvodnění podmáčených luk, někdy i jejich následné

rozorání, regulace průtoků v říčních ramenech a zastavení přirozených rozlivů na louky, zastavení korytotvorných procesů a tím i samovolného vytváření nových tůní z odstavených meandrů a mnohé další.

Některé z rostlin, které tyto změny krajiny postihly a v Litovelském Pomoraví rostou, najdeme na Planých loučkách u Olomouce. Patří mezi ně např. sítina tmavá nebo pryskyřník velký. Jejich zdejší populace jsou opravdu malé a současně jsou to druhy vzácné celorepublikově.

Praktickým zdrojem informací, včetně informací o zdejších významných druzích rostlin a živočichů, může být aktuální Plán péče o CHKO Litovelské Pomoraví, který jde najít na internetových stránkách digitálního registru Ústředního seznamu ochrany přírody (<https://drusop.nature.cz/portal/>).

V posledních letech jsme svědky globálního napadení lesů škůdci - chalara, kůrovec. Jak se s touto problematikou vyrovnávají ochranáři?

Chalara způsobující hromadné hynutí jasanů se objevila jako zcela nová záležitost. Ve svých důsledcích je onemocnění hodně podobné grafioze jilmů, tedy nemoci způsobené rovněž houbou napadající pletiva ve větvích stromů, která u nás decimovala jilmy hlavně v druhé polovině 20. století, ale přítomna je tu dodnes.

V lesích při těžbách odumírajících porostů se zasazujeme o to, aby co možná nejvíc jasanů, které jsou dosud vitální, dostalo šanci situaci přežít. Je pravděpodobné, že část populace jasanu ztepilého tuto epidemii přežije a budeme se s nimi a jejich potomky potkávat i v budoucnosti.

Pokud jde o kůrovce v Litovelském Pomoraví, je to problém

z hlediska ochrany přírody výrazně jiný. Smrk není přirozenou součástí zdejších lesních společenstev. Jeho odumírání urychlené kůrovci urychluje přeměnu druhové skladby směrem k vhodnějším listnatým dřevinám. Současně zastoupení smrku není ani v lužní části CHKO, ani v jejích pahorkatinných částech příliš vysoké a situace není tedy zdaleka tak dramatická jako např. v Nízkém Jeseníku nebo jiných územích, kde jsou, nebo byly, rozsáhlé smrkové monokultury.

Jakým způsobem spolupracujete s vědeckými institucemi, s majiteli lesů a vodohospodáři?

Spolupráce s vědeckými institucemi v různých oblastech a úrovních probíhá. Někdy jde o společnou iniciativu a následnou přípravu projektů, jindy o iniciativu z té či druhé strany. Aktuálně je např. podáván záměr na „Vývoj komplexního systému monitoringu a predikce dopadů změny klimatu na ekosystémy říční krajiny a zásobování vodou“ připravený ve spolupráci s Českým hydrometeorologickým ústavem, Českou geologickou službou a Výzkumným ústavem lesního hospodářství a myslivosti. Jeho výsledky by nám měly zodpovědět řadu otázek zejména ve vztahu k čerpání podzemních vod.

I když právě nyní si na suchu stěžovat nemůžeme, toto téma se ochranářů určitě významně dotýká. Jak k tomuto problému CHKO přistupuje a jaká jsou opatření?

Litovelské Pomoraví je z velké části víceméně závislé na tom, kolik vody do něho přiteče. Už mnoho let se vůbec nebo téměř vůbec neobjevují jarní povodňové rozlivy, které jsou přitom pro lužní lesy přirozeným a potřebným jevem. Nízkými průtoky v řece jsou ovlivněny jak organismy žijící ve vodě, tak také podoba říčních koryt a jejich bezprostředního okolí. Například charakteristické šterkové náplavy se bez záplav stabilizují a zarůstají vegetací a mizí tak hnízdiště kulíků říčních. Neexistují žádná reálně uskutečnitelná dlouhodobá opatření, kterými bychom na území CHKO těmto změnám mohli bránit. Realizovatelná jsou tu však opatření s efektem pro menší části území - např. zastavení odvádění vody ze zemědělské půdy i z lesů dříve vybudovanými melioračními soustavami. Pokud půjde o dlouhodobé změny klimatu, nezbude než se jim přizpůsobit.

A co spolupráce s myslivci a rybáři?

Téma, které začínáme v poslední době s myslivci více řešit, je výskyt nepůvodních invazních šelem, jakými jsou psík mývalovitý a mýval severní. Ty mohou zřejmě významně ohrožovat populace některých našich druhů ptáků, případně i obojživelníků. Dlouhodobým tématem jsou vysoké stavy zvěře, které nejen v Litovelském Pomoraví, téměř neumožňují uplatnění přirozeného zmlazení dřevin v lesích. Mladé stromky je tedy nutné vždy precizně s nemalými náklady chránit.

Pro Střeňáky byl a stále je okolní les velmi důležitý. Dříve byl spolu s řekou Moravou důležitým zdrojem obživy, nyní je to naše oáza klidu, kam si chodíme odpočinout, ale také významný zdroj palivového dřeva. Zvláště pak na jaře nás láká poslech ptačího zpěvu a také i lány květů. Kdysi dávno si naše ženy sběrem květů v nelehkých dobách přivydělávaly. Dnes za šetrné utržení kytičky jsou místní pokutováni a vystaveni nedůstojným situacím. Zdá se vám tento přístup adekvátní, zvláště pak v době, kdy se těžká těžební technika projíždí po lánech rostlin.

Dnes asi nikoho nenapadne jako reálná možnost přivydělávat si prodejem kytiček sněženek. Ale máte pravdu, jeví se to jako jasná nerovnováha. Zákony ale nejsou dokonalé a takhle

to ze zákona o ochraně přírody v případě druhů rostlin zařazených do kategorie ohrožené vychází. U všech zvláště chráněných druhů je totiž zakázána řada činností včetně trhání byt jejich částí, v našem případě květů. A sněženky i bledule jsou chráněné právě v této kategorii, u níž zároveň je přípustné poškozování v souvislosti s běžným hospodařením. Přičemž za běžné hospodaření se v lese považuje i provádění těžeb za pomoci těžké techniky. V posledních letech ovšem na území CHKO platí pro těžby v předjarním období pravidlo, podle něhož mají být práce dokončené ještě před rozkvetem sněženek a bledulí.

Chystá se společný projekt CHKO a naší obce (výsadba v polích). Co nám k tomu můžete již nyní prozradit.

Půjde o výsadbu linie dřevin v prostoru polí jihovýchodně od středu obce na břehu drobného vodního toku. Z části je pozemek pod elektrickým vedením, tam bude vysazeno 40 ks keřů, což budou lísky, střemchy obecné, kaliny obecné, brsleny evropské a vrby jívy. V další části půjde o 20 ks slivoní různých odrůd. Akci financuje Správa CHKO z prostředků Programu péče o krajinu. Sazenice i další materiál zajistíme prostřednictvím dodavatelské firmy a necháme připravit i výsadbové jámy. Počítáme s tím, že vlastní výsadbu provedou dobrovolníci ze Střeňe i pracovníci CHKO. Výsadba by měla proběhnout v první polovině listopadu, konkrétní termín bude po dohodě s panem starostou včas oznámen.

Jak si Vy sám představujete CHKO LP za dalších třicet let?

V životě člověka je 30 let dlouhá doba. Krajina ale žije jiným tempem a já doufám, že Litovelské Pomoraví zůstane i v budoucnu takovou oázou, kde si člověk nebude dokazovat svoji rostoucí moc a bude ho obývat, využívat a navštěvovat s respektem k dávno osvědčeným přírodním rytům a procesům.

Co byste vzkázal příštím generacím.

Byl bych rád, kdybychom jim všichni společně mohli vzkázat, že jsme dělali všechno proto, abychom naši přírodu předali potomkům v lepším stavu, než jsme ji převzali.

Pane Vrbický, mnohokrát děkujeme za Vaše informace. Přejeme Litovelskému Pomoraví do dalších let jen tu nejlepší péči a starostlivost, co nejméně škůdců i suchých období, hlavně zodpovědné a ukázněné návštěvníky.

- Jan Vrbický, Dagmar Holániková, Vladimír Kamínek -

ZÁBAVNÁ PRVOUKA PRO MALÉ A VELKÉ JE NA SVĚTĚ! POKŘTILI JSME JI V PARKU A V ROUŠKÁCH.

Zábavná prvouka pro malé a velké z regionu MAS Moravská cesta je konečně na světě. Ve čtvrtek 14. května došlo v olomouckých Čechových sadech i na symbolický křest. Nyní knížka poputuje do škol, kde se z ní děti mohou učit o zajímavostech ve 22 obcích západní části Olomouckého kraje. Ilustrovanou prvouku vydala Místní akční skupina (MAS) Moravská cesta v rámci Místního akčního plánu vzdělávání pro ORP Litovel II.

to i pro regionální výrobce. V Litovli tak hashrman prosí hrnčířku Milušku Hrachovinovou o nové hrníčky, v Měrotíně šperkař Jiří Tomanec oznamuje, že na tomhle světě jsou krásné jen ženy nebo ptáci. V kapitole o Července se děti dočtou například o výtečné zmrzlině z farmy Doubravský dvůr.

„Víme, že prvouka je ve skutečnosti vyučovací předmět, ve kterém se děti seznamují s prvotními poznatky o okolním

„Prvouku jsme pokřtili jen s autorkou, kolegyněmi z kanceláře i našimi dětmi a to pěkně regionálně - litovelským pivem a moštem z Mezic. Málem teda i deštěm,“ směje se předsedkyně MAS Julie Zendulková. Původně měl být křest spojený s pěknou akcí pro děti i dospělé, kterou však opatření "doby rouškové" překazila. „Nepřekazila nám ale radost z knížky, která je moc krásná. A to i díky grafické práci Kristýny Frankové a obrázkům Dagmar Klimešové. Oběma patří velké poděkování,“ dodala.

Autorka publikace Marie Šuláková zavzpomínala i na další spoluautory, kteří jí pomohli se sběrem podkladů a jejichž jména uvedla do tiráže. „Byli jimi starostové, učitelé s žáky, někde obyčejní lidé se zájmem o místopis, k informacím mi pomohly i kroniky, knihy o obcích, perličky a zajímavosti mi často poskytly rozhlasové pořady kolegů Miroslava Kobzy a Jána Kadlece,“ uvedla publicistka. Publikace má sloužit zejména školám v regionu k lepšímu povědomí o důležitých událostech. Kapitoly o jednotlivých obcích se dělí na několik odstavců. Vysvětlují vždy název vesnice, zabývají se krátce historií, zajímavostmi o tom, jak lidé žili, památkami, pomístními názvy, také osobnostmi nebo studánkami. Texty doplňují vtipné obrázky i komiksy, na kterých dominuje maskot Kohout Viktor, který se, ne náhodou, jmenuje stejně jako litovelský starosta. V některých kapitolách si autoři vyšetřili mís-

světe. A že školní prvouka musí obsáhnout daleko víc, než jen kapitolu o místě, kde žijeme. Aby pro učitele a děti nebylo těžké zajímavosti o svých obcích dohledat, rozhodli jsme se jim pomoci a vytvořili tuto publikaci,“ zdůvodnila Julie Zendulková. „Věříme, že si zábavnou prvoukou budou rádi listovat malí, ale i velcí,“ dodala.

Zdroj: <http://www.moravska-cesta.cz/>

ZŠ A MŠ STŘEŇ

Dobrý den, zdravíme všechny ze školy.

Konečně k nám dorazilo léto v plné kráse a my můžeme načerpat jeho energii, zregenerovat síly a načerpat optimismus pro další období. Ač se asi některým může zdát, že všeho moc škodí, věřím, že děti si konečně pořádně užívají prázdniny, koupání, zábavu, výlety a vše, co k prázdninám patří. My se během nich snažíme připravit pro ně příjemné prostředí, aby jim nebylo líto, že už se zasloužené volno pomalu blíží ke konci.

K žádným velkým změnám, kterých by se děti mohly obávat, ve škole nedojde. Paní učitelky i vychovatelky zůstanou stejné. Jen do kuchyně nám nastoupí nová síla, na kterou se moc těšíme.

Před prázdninami jsme získali dotaci na renovaci kuchyně, do které nyní nakupujeme nové vybavení. Paní kuchařka získá nový konvektomat, sporák a myčku na nádobí. Na všem intenzivně spolupracujeme s renomovanou firmou a pokusíme se mít hotovo do konce prázdnin, nejpozději do poloviny září. Chod výuky to nijak nenaruší. Změny, které by se nestihly udělat do začátku školního roku, budou probíhat o víkendu. A paní kuchařce nové spotřebiče usnadní práci a poskytnou čas na vymýšlení nových dobrot podle zásad zdravé výživy. Školní kuchyně bude vařit od 24. srpna, kdy se obnoví provoz mateřské školy. Děti ze školy se mohou hlásit ke stravování poslední prázdninový týden, nebo 1. září.

Během prázdnin nám stihl pan Jaroslav Wengrýn vymalovat některé vnitřní prostory školy, takže se děti vrátí do čistého. Moc děkujeme. Také nám natřel lavičky a herní prvky na školní zahrádce a oplocení celého pozemku.

S napětím nyní čekáme na rozhodnutí a pokyny MŠMT k zahájení školního roku. Všichni doufáme, že mimořádná opatření už konečně skončí a vše se vrátí k „normálnímu chodu“.

SRPŠ

Hasičský sportovní den pro děti

V sobotu 18. července se uskutečnil v areálu kulturního domu ve Střeni hasičský sportovní den pro děti. Akci společně organizovaly SDH Střeň a SRPŠ při ZŠ a MŠ Střeň. V odpoledním zábavném programu pro děti se představila skupina Klaun Family, která pobavila nejen ty nejmenší, ale dokázala zapojit i rodiče a další hosty. Tato akce proběhla částečně jako náhrada za neuskutečněný dětský maškarní

První školní den bude probíhat v podobném duchu, jako každý rok. Sejdeme se všichni ve škole, řekneme si všechny zážitky z prázdnin a půjdeme se společně pobavit. Protože letošní prvňáčkové neměli možnost podívat se do své budoucí třídy, nabízíme jim její návštěvu poslední prázdninový den.

Hned 2. září začneme jezdit plavat. To mají děti rády a mají se alespoň na co těšit. V průběhu roku je pak bude čekat samozřejmě i spousta jiných zajímavých akcí, aby se jim ten rok nezdál fádňí, otravný a plný jen samých povinností. Aby poznávaly nové věci nenásilnou a hravou formou, získávaly tak dobrý vztah ke vzdělávání a pochopily, jak důležitou roli v jejich životě praktické zkušenosti i teoretické poznatky mají. Budeme jim pomáhat ze všech sil.

To je z prázdninové školy asi všechno. Přejeme Vám sluníčkové dny plné radostí a zábavy a těšíme se na Vás v novém školním roce.

- Za všechny zaměstnance Mgr. M. Ťoupalíková -

ples. Všechny sponzorské dary původně určené na ples byly použity právě na organizaci zábavného odpoledne. Výbor SRPŠ děkuje všem sponzorům za podporu a těší se na příští dětský maškarní ples v březnu příštího roku. Pokud by měl někdo z vás chuť připojit se do výboru SRPŠ, nebo by měl nápady k organizaci akcí pro děti, necht' kontaktuje předsedu sdružení Petra Malého.

- Výbor SRPŠ -

ZÁBAVA PRO DĚTI

V předchozím vydání jsme Vás informovali o koronavirové pandemii, která naši oblast zasáhla. Sotva jsme dopsali tento článek, přihnala se další pohroma, a to bleskové povodně na Uničovsku.

Pracovníci Charity v Litovli se vydali do obcí zasažených povodněmi, kde ve spolupráci s dalšími neziskovými organizacemi monitorovali potřebnost obyvatel, na základě čehož následně probíhá individuální pomoc.

V rámci této pomoci jsme se setkali s několika rodinami, se kterými jsme navázali spolupráci i nadále, a to konkrétně se Sociálně aktivizační službou pro rodiny s dětmi. Služba se snaží pomoci sociálně znevýhodněným rodinám s jedním nebo

více dětmi do 18 let, jejichž vývoj je ohrožen v důsledku nepříznivé sociální situace.

Procházíte si i vy těžkou životní situací a nevíte si rady? Má Vaše dítě problémy ve škole? Nemůžete najít společnou řeč? Máte problémy s financemi, bydlením či zaměstnáním, bojíte se jednání na úradech?

Nebojte se nás kontaktovat na telefonním čísle 731 643 780. Společně budeme hledat řešení, služba je bezplatná.

V minulém roce jsme takto pomohli 18 rodinám na Litovelsku.

- Charita Litovel - Kateřina Kargerová -

MUDr. ANDREA ADAMCOVÁ

Upozornění pro pacienty

Na našich webových stránkách je přidán odkaz na registraci e-mailu k odběru novinek. Pokud máte zájem o odběr informací o dovolených, prosím zaregistrujte si svůj e-mail, budou vám automaticky zasílány aktuální změny ordinační doby.

Dále důrazně žádáme pacienty, aby v případě akutního infektu vstupovali do čekárny i ordinace s rouškou!!! Případně se telefonicky nahlásili předem.

- Andrea Adamcová -

TJ SOKOL STŘEŇ

„Tak to konečně začalo...“

Jménem TJ zvu srdečně všechny na pravidelné „fotbálky“. Moc bych si přál, abychom při dobrém jídle a pití společně fandili a o kvalitní výkony našich borců nebude nouze. Tak nás přijďte povzbudit.

- Jarda „doktor“ Havlíček předseda TJ Střeň, z.s. -

klub	den	datum	hodina		odjezd
TJ Mladějovice	SO	8.8.	17:00	V	15:55
TJ Štěpánov	NE	16.8.	15:00	D	xxx
FC Kolos Jiříkov	SO	22.8.	16:30	V	15:10
FK Nemilany	NE	30.8.	15:00	D	xxx
FC Drahlav	SO	5.9.	16:00	V	14:45
FK Horní Loděnice	SO	19.9.	15:30	V	14:10
Sokol Moravská Huzová	NE	27.9.	15:00	D	xxx
Sokol Hnojice	NE	4.10.	15:00	V	14:00
Sokol Velký Újezd	NE	11.10.	15:00	D	xxx
SK Město Libavá	SO	17.10.	14:30	V	12:55
Sokol Doloplazy "B"	NE	25.10.	14:30	V	13:05
FK Huzová	NE	1.11.	14:00	D	xxx
TJ Mladějovice	NE	8.11.	14:00	D	xxx

Doma je sraz 45 minut před zápasem, nebo dle pokynů trenéra

STŘEŇSKÉ LÓSKÁČEK

B T Š A Ň L T K L V L Á H E V
R E F L E K T O R M A D Y C A
A L Ě T D Í A M K U K O P I N
D D S T O L H T U Š Č R O N V
A O J N H D C E V K I O T V O
P K T E C E O S O A J P É O Ť
A B Š L O N S A Z K O Á K C Š
K Á N A P K Í U O Č D L A A I
Í S K V R N A N V I S A M R J
N Á O I K F V A K P R V Á P O
T H Š V T I Č E A E C A O U P
Š O T K E J B U S Č L E D L Á
E L Ě E D A N V O Č J Ů P O T
D R P A N Ž U M L A H C O P E
O B R A Z R P U T S O P R S Ř

ALMUŽNA BRADA BRLOH ČEPIČKA
DEŠTNÍK DOJIČKA EKVIVALENT EPO-
CHA FRAŠKA HYPOTÉKA IKEBANA
KNEDLÍK KOMTESA LÁHEV LEKNÍN
MASIV MUŠKA OBRAZ ODLET OD-
POR OŠTĚP PÁLAVA PANÁK PÁTEŘ
PIŠKOT POCHODEŇ POJIŠŤOVNA
POROD POSTEL POSTUP PŮJČOVNA
REFLEKTOR SAUNA SKVRNA SOCHA
SPOLUPRACOVNICE SUBJEKT UVO-
ZOVKA

Které vůně rostlin komáři nemají rádi? ...*(tajenka)*

- Dagmar Holánková -

□□□□□□ □□□□□□ □□□□□□ □□□□

OMALOVÁNKY PRO DĚTI

Zdroj: cz.pinterest.com/albtaenkov/zpěvník-pro-první-stupeň-zš/pouze-omalovánky-písni

- Petr Němeček -

PLÁN AKCÍ

28. 8. - Letní kino Hodinářův učeň

1. 9. - Zahájení školního roku

5. 9. - Zastaveníčko na obecní vinici

12. 9. - Vítání občánků

19. 9. - Střeňské vinobraní

26. 9. - Uklidíme Střeň a okolí

10. 10. - Pochod za burčákem

17. 10. - Sbírka použitého textilu

24. 10. - Sbírka použitého textilu

27. 10. - ZŠ dlabání dýní + lampionový průvod

27. 10. - Položení kytice k pomníku u kapličky

14. 11. - Výsadba stromů s CHKO Litovelské Pomoraví

5. 12. - Rozsvícení vánočního stromu

Střeňské vinobraní

OD 14:00 **DUO BERNARDYNOS** 19. září 2020 OD 18:00 **TRiFiD**
Rockband

MIROSLAV KROBUT JANA PLODKOVÁ JAROSLAV PLEŠL VÁCLAV NEUŽIL VIKTOR PREISS MICHAL BALCAR DANA DROPPOVÁ

POHÁDKA O LÁSCĚ, KTEROU ANI ČAS NEZASTAVÍ

LETNÍ KINO

STŘEŇ

HODINÁŘŮV UČEN

28. 8. 2020 OD 20:00

POŘÁDÁ OBEC STŘEŇ VE SPOLUPRÁCI S TJ STŘEŇ

VSTUPNÉ DOBROVOLNÉ

OD 18 H OBČERSTVENÍ PROMÍTÁNÍ ZA KULTURNÍM DOMEM

Uklidme svět Uklidme Česko

Uklidme
Střeň a okolí

26. září 2020

Sejdeme se v 9 hodin
před Obecním úřadem Střeň

Pytle a rukavice zajištěny,
nezapomeňte na pevnou obuv!

Kontakt: Jiří Nevima
723 766 522

www.UklidmeCesko.cz

INZERCE

Koupím staré FILMOVÉ PLAKÁTY (ale i další: hudební, divadelní, reklamní...).
Můžete volat, prozvonit (zavolám zpět), případně sms nebo email.
704 404 825, strapec1@email.cz.

Uzávěrka příštího čísla zpravodaje: 8. října 2020

Příspěvky zasílejte v elektronické podobě (fotografie zvlášť) na: obec@stren.cz a v kopii na mistostarosta@stren.cz.

Prispívali: Jiří Nevima, Jiřina Sedláčková, Jan Vrbický, Vladimír Kamínek, Dagmar Holániková, Miloslava Ťoupalíková, Kateřina Kargerová, Andrea Adamcová, Jaroslav Havlíček, Petr Němeček.

Redakční rada: Petr Němeček, Vladimír Kamínek, Dagmar Holániková.

Názor autora článku nemusí být nutně názorem vydavatele. Do textu autora nezasahujeme. Příspěvky nejsou honorovány.

Evidenční číslo: MK ČR E 21502